

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Ekonomist
Modul: Računovodja – računovodstvo oseb javnega
prava

ANALIZA STROŠKOV V JAVNEM ZAVODU X IN MOŽNOSTI ZA NJIHOVO BOLJŠE OBVLADOVANJE

Mentor: Peter Zdravje, univ. dipl. ekon.
Lektorica: Metka Bartol, prof. slov. in špan. j.

Kandidatka: Urška Bizjak

Kranj, november 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju gospodu Petru Zdravju, univ. dipl. ekon., za pomoč in nasvete pri pisanju diplomske naloge.

Posebna zahvala velja moji družini in prijateljem, ki so me v času študija spodbujali in namesto mene opravili marsikatero obveznost.

Prav tako velja zahvala Javnemu zavodu X, ki mi je omogočil šolanje.

IZJAVA

»Študentka Urška Bizjak izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom Petra Zdravja, univ. dipl. ekon.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne _____

Podpis: _____

POVZETEK

Avtorica v nalogi predstavi poslovanje Javnega zavoda X, pravne podlage za njegovo delovanje in izkazovanje rezultatov poslovanja. V nadaljevanju predstavi prvine poslovnega procesa, vrste stroškov in stroškovnih nosilcev. Izdela analizo stroškov za tri poslovna leta. V nadaljevanju je izdelana kalkulacija za pridobitno in nepridobitno dejavnost, ki jo opravlja Javni zavod X. Z izračunom skuša potrditi oziroma ovreči postavljene hipoteze diplomske naloge.

KLJUČNE BESEDE

- Javni zavod X
- stroški
- kalkulacija
- cena

ABSTRACT

In this diploma work, the authoress presents operations and business of the Public Institution X, legal bases for its activities, and presenting its bussines results. She also shows the elements of the bussiness process, presents the types of expenses and cost units, and demonstrates the costs analysis for three financial years. Then, the calculation for profitable and non-profitable activity of this institution is made, and the calculation is also used to confirm or to disprove the hypothesis of this work.

KEYWORDS

- Public institution X
- Expenses / costs
- Calculation
- Price

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV PROBLEMA	1
1.2	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	1
1.3	NAMEN, HIPOTEZE, METODE DELA	2
2	OPREDELITEV JAVNIH ZAVODOV	3
2.1	JAVNI ZAVOD	3
3	TEORETIČNE OSNOVE	5
3.1	STROŠKI, STROŠKOVNA MESTA, STROŠKOVNI NOSILCI	5
3.1.1	Stalni in spremenljivi stroški	5
3.1.2	Neposredni in posredni stroški	6
3.2	PRVINE POSLOVNEGA PROCESA	7
3.3	STROŠKI PRVIN POSLOVNEGA PROCESA	8
3.4	PRAVNE PODLAGE	10
3.4.1	Zakon o javnih financah	10
3.4.2	Zakon o računovodstvu	11
3.4.3	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja	12
3.4.4	Kodeks računovodskih načel	12
3.4.5	Slovenski računovodski standardi	13
3.4.6	Interni akti: Pravilnik o računovodstvu JZ X	14
3.5	METODE VREDNOTENJA POSLOVNIH UČINKOV	14
4	ANALIZE STROŠKOV V JAVNEM ZAVODU X	17
4.1	JAVNI ZAVOD X	17
4.1.1	Predstavitev	17
4.2.2	Dejavnosti	18
4.2	ANALIZA STROŠKOV PO IZVIRNIH VRSTAH	19
4.3	ANALIZA STROŠKOV PO LETIH	23
4.4	KAZALNIKI DOBIČKOVNOSTI	26
4.5	poslovni učinki javnega zavoda X	28
4.5.1	Neprihoditna dejavnost	28
4.5.2	Prihoditna dejavnost	29
4.6	KALKULACIJE	30
4.6.1	Kalkulacija mesečne stanarine študenta za leto 2010	30
4.6.2	Kalkulacija dnevnega bivanja za študente	33
4.6.3	Prodaja toplih obrokov	35
5	ZAKLJUČEK	38
	LITERATURA IN VIRI	40
	PRILOGE	43
	KRATICE IN AKRONIMI	43

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

Cilj poslovanja vsakega podjetja in javnega sektorja je gospodarno in dobičkovno poslovanje, zato vsako poslovodstvo stremi k učinkovitemu obvladovanju stroškov in njihovemu zmanjševanju na eni strani in povečevanju prihodkov na drugi strani. Da bi v podjetjih in javnem sektorju lahko bolje obvladovali stroške, jih spremljajo in proučujejo ter iščejo ustrezne rešitve za zniževanje stroškov. Hkrati minimizirajo in odpravljajo negativne dejavnike, ki vplivajo na poslovanje, in izkoriščajo prednosti svojega poslovanja pred konkurenti.

Čedalje pomembnejše je torej proučevanje stroškov. Poleg primerjave dejanskih stroškov v različnih časovnih obdobjih ali dejanskih stroškov pri različnih podjetjih in javnih sektorjih so običajne tudi primerjave med načrtovanimi in dejansko nastalimi stroški, izračuni stalnih in spremenljivih stroškov, izračuni stroškov pri različnem obsegu dejavnosti ipd.

V diplomski nalogi bomo obravnavali in spremljali stroške Javnega zavoda X¹ (v nadaljevanju JZ X) v obdobju treh zaporednih poslovnih let.

Na prisotnost in razsežnost stroškov v JZ X kažejo podatki o stroških, ki smo jih pridobili v JZ X.

JZ X je javni vzgojno-izobraževalni zavod. Ustanoviteljica javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda X je Republika Slovenija. Ustanovljen je bil za zagotavljanje nastanitve dijakov in drugih bivalnih pogojev tudi za študente višjih strokovnih šol in študente visokošolskih zavodov.

1.2 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

Ob dejstvu, da se z obvladovanjem stroškov srečujejo vsa podjetja in javni sektor, se nam sama po sebi zastavljajo vprašanja, kot so:

- kako se spopasti s problemom obvladovanja stroškov,
- kaj lahko storimo, da bomo čim pravilneje izbrali metodo in način obvladovanja stroškov,
- kako dobiti pravilne in uporabne podatke za analizo stroškov,
- kaj lahko naredi posameznik pri zniževanju stroškov,

---

¹ Zaradi varovanja podatkov bomo Javni zavod obravnavala kot Javni zavod X.

- kako motivirati zaposlene, dijake, študente in druge goste, da bi ravnali z lastnino javnega zavoda racionalno, gospodarno in varčno,
- kaj bomo z analizo dosegli.

Pri proučevanju izbrane tematike smo spoznali številne omejitve, med katerimi so ključnega pomena naslednje:

- določitev tržne cene bivanja dijakov, kar je v pristojnosti ministrstva,
- omejitev prostih zmogljivosti tudi v drugih časovnih obdobjih, npr. med novoletnimi prazniki,
- omejitve postavljene s statutom oz. opravljanjem javne in tržne dejavnosti,
- zastarela oprema sob.

1.3 NAMEN, HIPOTEZE, METODE DELA

Namen diplomske naloge je s pomočjo razpoložljivih podatkov potrditi oziroma zavreči postavljene **hipoteze**, trditve:

- da je stanarina za nastanitev študentov prenizka,
- da je izvajanje tržne dejavnosti dobičkovno.

Dobičkonosnost je na splošno lastnost oziroma značilnost nečesa, kar prinaša dobiček. V analizi razumemo dobičkonosnost kot učinkovitost delovanja, merjeno z dobičkom v primerjavi z vložki. Dobičkonosnost je treba ločiti od pojma donosnost, ki izraža pogled investitorja. Le-ta primerja donos z vrednostjo svojega vložka. Nadalje je treba ločiti dobičkonosnost od dobičkovnosti. Dobičkovnost je učinkovitost delovanja merjena z dobičkom v primerjavi z izložki. Na primer: stopnja dobičkovnosti prodajne cene, stopnja dobičkovnosti prihodkov od prodaje, stopnja čiste dobičkovnosti poslovnih prihodkov, stopnja celotne čiste dobičkovnosti prihodkov, stopnja kosmate dobičkovnosti prihodkov od prodaje (Bergant, 2007, str. 59).

V diplomski nalogi bomo obravnavali in spremljali stroške, delovanje JZ X, narejena bo kalkulacija lastne cene za nastanitve študentov (študenti visokošolskih zavodov so upravičeni do subvencioniranega bivanja) ter dijakov. Prikazan bo izračun lastne cene na podlagi podatkov za poslovno leto 2010. Na koncu bo primerjan izračun lastne cene s trenutnimi prodajnimi cenami storitev v JZ X in podani bodo nekateri predlogi za zniževanje lastne cene storitev ter zmanjševanja stroškov in njihovo obvladovanje.

Diplomsko delo sestavljata dva tematska dela: teoretični in praktični del.

Z metodo zbiranja literature, prek knjižnih in internetnih virov so pridobljena relevantna poglavja, ki predstavljajo teoretično osnovo za nadaljnje proučevanje. Z uporabo metode opazovanja, analiziranja, kalkuliranja smo spoznanja preverili v praksi. Tako pridobljeni podatki in informacije so nato primerjani med seboj ter strnjeni v zaključku.

Praktični del vsebuje poenostavljen izračun lastne cene ter kalkulacije, primerjavo s tržnimi cenami ter analizo stroškov po poslovnih letih v JZ X. Pri praktičnem delu smo se oprli predvsem na znanje, ki je bilo pridobljeno med študijem, ter praktične izkušnje, ki jih pridobivamo pri svojem delu v računovodstvu JZ X.

2 OPREDELITEV JAVNIH ZAVODOV

2.1 JAVNI ZAVOD

Zavod je tipična pravnoorganizacijska oblika, predvidena za opravljanje neprofitnih dejavnosti, kot gospodarski zavod pa tudi za opravljanje drugih dejavnosti.

Zavod je lahko zasebni, javni ali zavod s pravico javnosti. Razlike med njimi so predvsem v namenu ustanovitve in v tem, kdo ga lahko ustanovi. Javni zavod lahko ustanovijo država, občina ali druga oseba javnega prava, včasih tudi v soustanoviteljstvu. Ustanovi se za opravljanje javne službe, lahko pa tudi za opravljanje druge nepridobitne družbene dejavnosti, če se opravlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo (Kamnar, 1999, str. 78).

Zavodi, ki so oblikovani po zakonu o zavodih, so organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje javnih služb, kamor sodijo dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička. Zavodi, ki se ustanovljajo za opravljanje javnih služb, so javni zavodi. Te ustanovijo občine in druge z zakonom pooblašene osebe (Turk, at al., 1996, str. 198–199).

Namen opravljanja dejavnosti zavoda ni pridobivanje dobička, čeprav lahko prihaja do tega, da zavod ustvari v poslovnem letu več prihodkov, kot znašajo odhodki. Takrat sme zavod presežek prihodkov nad odhodki uporabiti le za opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi drugače določeno.

Javni zavodi opravljajo tri vrste dejavnosti (Kavčič, 2001, str. 153):

- dejavnost javne službe, ki je financirana iz proračuna. Obseg, cene in vsebino določi država;
- dejavnost javne službe, ki jo javni zavod prodaja na trgu. Vsebino in kakovost te dejavnosti določi država, lahko tudi obseg, vendar cene določi zavod sam;
- dejavnost, ki ne sodi v javno službo. Vsebino, obseg in ceno določi zavod sam.

V diplomski nalogi se bomo osredotočili tudi na tržni dejavnosti v JZ X, in sicer z izračunom kalkulacij cene nočitev turistov, ki jih JZ X izvaja kot tržno dejavnost.

Tržna dejavnost je dejavnost, ki ima naslednje značilnosti (Kavčič, 2001, str. 154):

- o njenem izvajanju odloča zavod sam glede na kadrovske in druge zmogljivosti,
- zavod določi obseg in vsebino dejavnosti,
- izvaja jo le, če je povpraševanje po tej dejavnosti dovolj veliko,
- izvaja trženjske aktivnosti, zato da lahko storitve prodaja po vnaprej določeni ceni,
- prodajno ceno določi tako, da pokriva le stroške te dejavnosti ali pa poleg teh stroškov še del splošnih stroškov zavoda in da prinaša dobiček,
- takšna dejavnost pomeni dodatno in ne osnovne dejavnosti javnega zavoda.

Javni zavodi, kot posredni proračunski uporabniki, so v celoti izpostavljeni javnopravnemu režimu. Zato zanje velja javnofinančna zakonodaja tako na področju načrtovanja, izvajanja in poročanja.

3 TEORETIČNE OSNOVE

3.1 STROŠKI, STROŠKOVNA MESTA, STROŠKOVNI NOSILCI

Stroške (angl. costs) domača strokovna literatura o ekonomiki in računovodstvu največkrat pojmuje kot »v denarju izražene potroške prvine poslovnega procesa«. Stroški predstavljajo količine porabljenih ali obrabljenih prvin poslovnega procesa.

Stroške razvrščamo po različnih kriterijih, pri čemer pa se njihove razvrstitvene sheme razlikujejo po številu in izboru uporabljenih razvrstitvenih kriterijev in tudi po poimenovanju stroškovnih skupin znotraj določenega kriterija (Tekavčič, 1997, str. 17).

Stroškovno mesto je namensko, prostorsko ali stvarno zaokrožen del podjetja, v katerem ali v zvezi s katerim se pri poslovanju pojavljajo stroški, ki jih je mogoče razporejati na posamezne začasne ali končne stroškovne nosilce in je zanje nekdo odgovoren (SRS 16.21). Podjetja in javni zavodi število stroškovnih mest prilagodijo velikosti podjetja oziroma zavoda, organiziranosti, poslovanju in uporabljeni metodi razporejanja stroškov po poslovnih učinkih.

Stroškovni nosilec je poslovni učinek, zaradi katerega se pojavljajo stroški in s katerimi jih je treba tudi povezovati (SRS 16.21). Število stroškovnih nosilcev podjetja in javni zavodi prilagodijo vrsti proizvodnje: množinska ali posamična dejavnost.

3.1.1 Stalni in spremenljivi stroški

Stalni stroški (angl. fixed costs) so tisi stroški, ki niso odvisni od obsega poslovanja in torej spremembe v obsegu poslovanja nanje ne vplivajo. Pojavljajo se v kratkem obdobju v določenem znesku, četudi podjetje še ne posluje ali pa neha poslovati. Na njihovo višino lahko vpliva usposobljenost poslovnega procesa, zaradi česar bi jih lahko imenovali tudi stroški poslovne pripravljenosti. Na količinsko enoto so stalni stroški obratno sorazmerni z obsegom dejavnosti.

Stalne stroške lahko delimo na:

- nujne stalne stroške: amortizacijski stroški, davek na nepremičnine, zavarovalne premije in podobno,
- odpravljljive stalne stroške: stroški oglaševanja po pogodbi za določeno obdobje, štipendije in podobno.

Nujnih stalnih stroškov, ki so tesno povezani s proizvodnimi in prodajnimi zmogljivostmi, kratkoročno ni mogoče manjšati, ne da bi resno ogrozili poslovanje podjetja, medtem ko na odpravljive stalne stroške, ki po navadi izhajajo iz kratkoročnih poslovnih odločitev, lahko vplivamo, in sicer s tako imenovanimi »neljubimi vplivi«.

Spremenljivi stroški (angl. variable costs) se spreminjajo glede na obseg poslovanja, na primer: določene prodane enote, prevoženi kilometri, zasedenost postelj, delovne ure in podobno.

Ločimo tri vrste spremenljivih stroškov:

- sorazmerni ali proporcionalni: se povečujejo v enakem razmerju kot obseg poslovanja. Na količinsko enoto so vedno enaki. Primer: porabljeni material, embalaža;
- progresivni oziroma napredujoči: se povečujejo hitreje kot obseg poslovanja. Primer: kalo, plače (razni dodatki);
- nazadujoči oziroma regresivni: so tisti stroški, ki se povečujejo počasneje kot pa sam obseg poslovanja. Na količinsko enoto poslovnega učinka se zmanjšujejo, kadar se povečuje obseg dejavnosti. Primeri: stroški razvoja, obratna režija, upravno-prodajna režija (stroški pomožnega materiala, ogrevanja, razsvetljave, potni stroški ...).

3.1.2 Neposredni in posredni stroški

Delitev stroškov na neposredne in posredne se uporablja predvsem pri obračunih in predračunih stroškov po stroškovnih mestih in nosilcih.

Neposredni stroški (angl. direct costs) so tisti stroški, za katere lahko neposredno določimo, kje, zakaj in v kolikšnem znesku so nastali, in so razvidni iz knjigovodskih listin. Med neposredne stroške štejemo zlasti stroške materiala, stroške nekaterih storitev, funkcionalno obračunano amortizacijo, večino vračunanih stroškov dela in druge, za katere lahko ugotovimo, kje so nastali.

Posredni stroški (angl. indirect costs), imenujemo jih lahko tudi indirektni, režijski ali splošni so tisti stroški, za katere ne moremo nesporno ugotoviti, na katera stroškovna mesta ali nosilce se nanašajo. Te stroške lahko razporedimo le s pomočjo posebnih razdelilnikov, tako imenovanih ključev (Kadoič, 2000, str. 151).

Kot ključni se lahko uporabljajo: površina poslovnih prostorov, izražena v m², deleži porabe prvin, npr. pare, izraženo v m³, poraba energentov v litrih, zasedenost sob, izražena v številu oseb na sobo idr.

Med posredne stroške uvrščamo zlasti stroške uprave, prodaje, nabave, pomožnih dejavnosti.

3.2 PRVINE POSLOVNEGA PROCESA

Bistvo vsakega poslovnega procesa je ustvarjanje določenih poslovnih učinkov, to je proizvodov ali storitev, in njihova prodaja ob primernem poslovnem izidu. Pri ustvarjanju pa posredno in neposredno sodelujejo prvine poslovnega procesa, ki se v samem procesu trošijo.

Prvine poslovnega procesa so:

- delovna sredstva (stroji, naprave, inštalacije, orodja, prevozna sredstva, inventar, zgradbe, zemljišča, biološka sredstva),
- predmeti dela (surovine, material, polproizvodi, energija),
- storitve drugih izvajalcev,
- delavci in njihova delovna sila.

Delovna sredstva kot prvina poslovnega procesa lahko sodelujejo neposredno ali posredno. Neposredna delovna sredstva so tista, s katerimi obdelujemo, predelujemo in dodelujemo predmete dela. Posredna delovna sredstva pa so tista, ki ne sodelujejo v procesu neposredno, vendar pa omogočajo normalen potek delovnega procesa (zgradbe, oprema, droben inventar idr.).

Delovna sredstva pri poslovnem procesu ne spreminjajo svoje oblike, temveč stopajo vanj s svojimi lastnostmi. Svojo vrednost postopno prenašajo na poslovne učinke v obliki amortizacije. Pri posameznem poslovnem procesu se le izrabljajo koristne lastnosti delovnih sredstev. Zaradi fizične obrabe, tehničnega in gospodarskega staranja postane vsako delovno sredstvo prej ali slej nesposobno za nadaljnjo uporabo in s tem preneha obstajati kot delovno sredstvo (Hočevar, et al., 2008, str. 89).

»**Predmeti dela** so stvari, storitve, ki jih delavec s pomočjo delovnih sredstev predeluje, obdeluje, dodeluje in izdeluje v želen proizvod ali storitev.« (Kadoič, 1999, str. 60.)

Predmeti dela pri poslovnem procesu prenehajo obstajati v svoji prvotni samostojni obliki in s svojimi prvotnimi lastnostmi. Potroški so neposredno merljivi, saj jih ugotavljamo s količinami, ki so prenehale delovati (Hočevar et al., 2008, str. 89).

Storitve tujih izvajalcev obsegajo dejavnosti, ki so potrebne, da poslovni proces normalno poteka. Storitve opravljajo fizične in pravne osebe, ki niso zaposlene v podjetju. Kot storitve tujih izvajalcev se pojavljajo študije, raziskave, priprava

investicijsko-tehnične dokumentacije, prevozne storitve, storitve bank, zavarovalnic, poštne in telekomunikacijske storitve, zdravstveni pregledi, komunalne storitve, vzdrževanje in podobno.

Storitve nimajo lastne materialne oblike, ne moremo jih uskladiščiti, večina jih preneha, ko so opravljene. Pri storitvah je treba razlikovati (Hočevar, at al., 2008, str. 89):

- storitve, ki so potrošene istočasno, kot so opravljene (to so storitve z enkratnim oziroma takojšnjim delovanjem). Na primer prevozne in poštne storitve ali storitve v zvezi s plačilnim prometom. Te storitve so dejansko potrošene ob svojem nastanku;
- storitve z daljšim delovanjem. V to skupino uvrščamo na primer patente ali licence. S poslovnim procesom so povezani v daljšem časovnem obdobju in se trošijo postopoma.

V delovnem procesu nastopa zaposlenec s svojo delovno silo – fizično in umsko. Fizično delo predstavlja porabo telesne energije (predelava, obdelava, dodelava, prevoz) in je posledica premeščanja stvari. Umsko delo (razvoj, oblikovanje informacij, pisarniško delo) predstavlja porabo duševne energije.

V gospodarskem pomenu pomeni delo zavestno, vnaprej premišljeno in smotno človekovo delovanje za doseg gospodarskih ciljev, ki se opravlja v gospodarski družbi v povezavi z delovnimi sredstvi in predmeti dela pri ustvarjanju poslovnih učinkov (Kadoič, 2000, str. 72).

3.3 STROŠKI PRVIN POSLOVNEGA PROCESA

Stroške je glede na vlogo posameznih prvin pri poslovnem procesu mogoče razvrstiti po njihovih izvirnih (naravnih) vrstah na stroške (Hočevar, at al., 2008, str. 91):

- materiala,
- storitev,
- amortizacije,
- dela.

Stroški materiala so cenovno izraženi potroški tistega materiala, ki se uporablja pri nastajanju poslovnih učinkov. S stroški materiala razumemo zlasti stroške osnovnega in pomožnega materiala: stroške energije, goriva, stroške materiala za čiščenje in vzdrževanje, stroške pisarniškega materiala in strokovne literature, stroške kala idr. (Hočevar et al., 2008, str. 91) in stroške odpisa drobnega inventarja. Drobní inventar so orodja, naprave in druga oprema z dobo koristnosti

manj kot eno leto ali z dobo koristnosti, daljšo od enega leta, če je njihova nabavna vrednost manjša od 500 evrov (SRS).

Količina porabljenega materiala je odvisna od uporabljene tehnologije in vrste proizvodnje. Količina porabljenega materiala za posamezni poslovni učinek je določena z normativom, ki mora biti tehnično in ekonomsko določen.

V poslovnem procesu se pojavljata tudi odpadek in izmet (škart). Odpadki se pojavljajo zaradi uporabljene tehnologije, slabe kakovosti materiala, nepravilnega skladiščenja, nepravilnega izbora materiala in drugih elementov. Izmet pa predstavljajo poslovni učinki, ki imajo napake in zaradi tega niso uporabni kot normalni proizvodi.

Med stroške ne moremo šteti vseh vrst potroškov storitev tujih izvajalcev. Stroške storitve z dolgoročnim značajem (na primer patenti, stroški razvijanja novega proizvoda in podobno) je treba uvrščati med neopredmetena sredstva in jih tudi amortizirati. Podobno je s stroški montaže, prevoza in drugimi odvisnimi stroški pri nabavi opredmetenega osnovnega sredstva in so zato del amortizacijske osnove. Med stroške storitev zato uvrščamo le stroške storitev v ožjem smislu. To pa so stroški prevoznih storitev, najemnin, komunalnih in obrtnih storitev, stroški popravil, poštnih in reklamnih storitev, stroški reprezentance, svetovanj, službenih potovanj in podobno (Hočevnar et al., 2008, str. 91–92).

Potroški delovnih sredstev so izraženi s stroški amortizacije in v procesu predstavljajo fizično obrabo in fizično oz. naravno staranje. Fizična obraba je odvisna od pogostosti uporabe, usposobljenosti delavcev in vzdrževanja ter je sorazmerna s časom uporabe ali pa je sorazmerna z obsegom proizvodnje. Fizično staranje delovnih sredstev je odvisno od delovanja naravnih sil (rjavenje, razpadanje, preperevanje) ter novih tehnologij. Zaradi fizičnega staranja delovna sredstva izgubljajo svoje lastnosti in sposobnosti za opravljanje nalog v poslovnem procesu.

Amortiziranje je razporejanje vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev med stroške v ocenjeni dobi njihove koristi (življenjske dobe). Amortizacija je torej strošek, ki nastaja zaradi prenašanja nabavne vrednosti amortizirljivega sredstva na poslovne učinke in je obračunan kot zmnožek amortizacijske osnove in amortizacijske stopnje (Hočevnar et al., 2008, str. 95–96).

Opredmeteno osnovno sredstvo začnemo amortizirati prvi mesec po tem, ko je sredstvo usposobljeno za uporabo. Amortizacija pa se ne obračunava od osnovnih sredstev, ki ne izgubljajo svoje vrednosti (zemljišča, kulturni spomeniki, osnovna

sredstva v pripravi), in osnovnih sredstev, ki nimajo več vrednosti. Tista osnovna sredstva, ki se amortizirajo, imenujemo amortizirljiva sredstva.

Zmanjševanje vrednosti delovnih sredstev temelji na (SRS 1.18):

- fizični obrabi delovnih sredstev – funkcionalni (uporabnostni) način amortiziranja – metoda proizvedenih enot,
- fizičnem, tehničnem in ekonomskem staranju (časovni način amortiziranja), ki je lahko: enakomerno (linearno) in padajoče (degresivno).

Potroški delovne sile nastanejo zaradi sodelovanja ljudi pri poslovnem procesu in jih tudi ni mogoče meriti neposredno. Pri merjenju potroškov si pomagamo z delovnim časom in obsegom proizvodnje, pri čemer upoštevamo tudi zahtevnost samega dela, njegovo pomembnost ter druge posebnosti (Hočevar, at al., 2008, str. 89).

Stroški dela so denarno nadomestilo ali boniteta za potrošek delovne sile zaposlenca in vključujejo neto plače, nadomestila plač, ki pripadajo zaposlencem za čas, ko ne delajo, davke in prispevke, prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje, dajatve v naravi, darila nagrade (prevoz, malica, jubilejna nagrada), odpravnine, dajatve podjetja, ki bremenijo izplačevalce idr. Stroški dela so sestavljeni iz fiksnega dela (osnovna plača) in variabilnega dela (dodatki, uspešnost idr.).

3.4 PRAVNE PODLAGE

Računovodstvo v javnih zavodih s področja vzgoje in izobraževanja se razlikuje od računovodstva gospodarskih družb. Med pravne podlage, ki tako ali drugače urejajo vodenje računovodstva v javnem sektorju, uvrščamo:

- Zakon o javnih financah,
- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,
- Kodeks računovodskih načel,
- Slovenske računovodske standarde,
- Interni akti: Pravilnik o računovodstvu Javnega zavoda X.

3.4.1 Zakon o javnih financah

Z Zakonom o javnih financah (v nadaljevanju: ZJF) se urejajo sestava, priprava in izvrševanje državnega proračuna ter občinskih proračunov oziroma proračunov lokalnih samoupravnih skupnosti.

ZJF ureja upravljanje z državnim premoženjem države in občin, zadolževanje države oziroma občin, poročila države oziroma občin, upravljanje njihovih dolgov,

računovodstvo in proračunski nadzor. Proračun je državni ali občinski akt, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki države oziroma občine za eno leto.

Posredni uporabniki državnega oziroma občinskih proračunov so agencije, skladi, javni skladi in javni zavodi. Ustanoviteljica teh subjektov je država ali občine, ki jih tudi financira/-jo. Pri teh organizacijah gre torej za posredno financiranje iz proračunov države ali občine prek (neposrednih uporabnikov proračuna) ministrstev ali občinskih uprav (Zakon o javnih financah, 1999).

3.4.2 Zakon o računovodstvu

Zakon o računovodstvu, objavljen v Uradnem listu RS št. 23/1999, ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike ter za pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava.

Na podlagi Zakona o računovodstvu, minister, pristojen za finance, določi druge podzakonske predpise, akte, ki določajo natančnejša pravila in postopke, ki jih morajo osebe javnega prava upoštevati pri vodenju poslovnih knjig in pripravi računovodskih izkazov. Npr. Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov oseb javnega prava, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih, Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava idr.

Zakon določa, da se v javnih zavodih izdatki in prihodki oziroma prejemki ugotavljajo v skladu z načelom denarnega toka. Prihodki in odhodki se evidentirajo v skladu s predpisi Pravilnika o enotnem kontnem načrtu (v nadaljevanju EKN). Javni zavod mora pripraviti izkaz prihodkov in odhodkov ter izkaz prihodkov in odhodkov po vrsti dejavnosti (tržna dejavnost in javna služba). Popis sredstev in obveznosti se opravi enkrat letno, z inventurni popisom. Inventurno poročilo sprejme Svet zavoda. Letna poročila se pripravijo in posredujejo pooblaščenim organizacijam za obdelovanje in objavljane podatkov, Agenciji za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) do 28. 2. tekočega leta, in sicer za preteklo poslovno leto. Hkrati se predložijo tudi ministrstvu, pristojnemu za zavod, na posebno zahtevo pa tudi ministrstvu, pristojnemu za finance. Letno poročilo sprejme Svet zavoda. Javni zavod vodi v svojih poslovnih knjigah obveznosti za sredstva, ki mu jih v upravljanje da ustanovitelj, in enkrat letno stanje usklajuje.

Na podlagi navedenega zakona minister za finance določi tudi druge pravilnike, postopke, ki jih morajo osebe javnega prava upoštevati pri vodenju poslovnih knjig in pripravi računovodskih izkazov.

3.4.3 Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja

Zakon, s kratico imenovan ZOFVI, je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 65/2005 in ureja pogoje za opravljanje ter določa način upravljanja in financiranja vzgoje ter izobraževanja na področjih:

- predšolske vzgoje,
- osnovnošolskega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami,
- osnovnega glasbenega izobraževanja,
- nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja,
- srednjega strokovnega in tehniškega izobraževanja,
- srednjega splošnega izobraževanja,
- višjega strokovnega izobraževanja,
- vzgoje in izobraževanja v domovih za učence in v dijaških domovih ter
- izobraževanja odraslih.

V skladu z Zakonom je JZ X ustanovljen za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki se opravlja kot javna služba za zagotavljanje nastanitve dijakov, vajencev in študentov višjih šol in študentov visokošolskih zavodov (Internetni vir: Ur. l. RS).

3.4.4 Kodeks računovodskih načel

Kodeks računovodskih načel podrobneje opredeljuje pojmovanje, značilnosti in organiziranost računovodstva.

Računovodska načela so razvrščena v skupine:

- izhodiščna računovodska načela,
- načela računovodskega izkazovanja gospodarskih kategorij,
- knjigovodska načela,
- načela računovodskega predračunavanja,
- načela računovodskega nadziranja,
- načela računovodskega analiziranja,
- načela računovodskega informiranja,
- načela organiziranosti računovodske službe in sklepna stališča.

Računovodska načela se sprejemajo z namenom:

- da se pomaga strokovnjakom, ki opravljajo računovodsko delo, da bi se pri njem bolj znašli in da bi bili ustvarjalnejši;
- da se pospeši prenašanje novejših teoretičnih dosežkov na področju računovodstva v prakso računovodskih strokovnjakov, še zlasti pri strokovnem usposabljanju mlajših, saj so tu še posebej v pomoč;
- da se ustvari trajnejša strokovna podlaga za oblikovanje računovodskih standardov;
- da se ustvari trajnejša strokovna podlaga za računovodske usmeritve v posamezni organizaciji (to je v podjetju, zavodu ali drugi pravni osebi);
- da se z listino, ki jo je mogoče primerjati s splošno sprejetimi računovodskimi načeli v drugih državah in je v številnih smereh celo precej širša od njih, saj obsega tudi načela od IV. do VIII. poglavja, ki jih v svetu nimajo, slovenska računovodska stroka uveljavi tudi mednarodno;
- da se olajšajo mednarodni gospodarski stiki;
- da se razširi podlaga za nadaljnji razvoj te stroke v Sloveniji.

Računovodska načela opredeljujejo pojmovanje računovodstva, podajajo njegove temeljne značilnosti in ustvarjajo podlago za računovodske standarde.

3.4.5 Slovenski računovodski standardi

Slovenski računovodski standardi (v nadaljevanju SRS) so pravila o strokovnem ravnanju na področju računovodenja, ki jih oblikuje Slovenski inštitut za revizijo. SRS temeljijo na Zakonu o gospodarskih družbah.

SRS 36 ureja računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava, kamor uvrščamo tudi javne zavode. Standard med drugim določa, da mora biti spremljanje stroškov urejeno tako, da je iz evidenc in na podlagi sodil za vsako dejavnost posebej mogoče ugotoviti stroške, kar nadalje pomeni, da mora biti zagotovljeno spremljanje:

- neposrednih spremenljivih stroškov,
- splošnih spremenljivih stroškov in
- stalnih stroškov.

Spremljanje odhodkov pa mora biti urejeno tako, da je mogoče ugotavljati:

- odhodke javne službe in
- odhodke lastne dejavnosti.

Posebno pomembna je določba standarda, ki se nanaša na stroške. Delitev splošnih spremenljivih stroškov in stalnih stroškov na posamezne dejavnosti se opravi po primernem sodilu, ki ga izbere organizacija sama. Če ni primernega

sodila, lahko deleže dejavnosti ugotovi po velikosti prihodkov posameznih dejavnosti.

Rešitve, določene s SRS, se uporabljajo samo v primeru, da rešitev ni najti v nobeni od prej naštetih pravnih osnov.

3.4.6 Interni akti: Pravilnik o računovodstvu JZ X

Na podlagi 49. člena ZOFVI in na podlagi določb 4. in 52. člena Zakona o računovodstvu ter v skladu s podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ter SRS je ravnatelj zavoda predlagal, Svet zavoda pa sprejel in potrdil interni Pravilnik o računovodstvu JZ X, ki je bil objavljen na oglasni deski JZ X, 20. 12. 2007.

Interni akt in Pravilnik o računovodstvu JZ X urejata vodenje poslovnih knjig. Akta natančno opredeljujeta organiziranost in delovanje računovodstva, pooblastila in odgovornost računovodskih delavcev, knjigovodske listine in poslovne knjige, popis sredstev in obveznosti do virov sredstev, hrambo knjigovodskih listin, poslovnih knjig in letnih poročil, izkazovanje in vrednotenje postavk (OOS², NOS³, finančne naložbe, zaloge, terjate, denarna sredstva, obveznosti do lastnikov sredstev v upravljanju, ugotovljen poslovni izid, dolgovi ...), postavke prihodkov in odhodkov, vrste poslovnega izida, prikazovanje prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka, računovodske izkaze s pojasnili in letna poročila, računovodsko analiziranje, nadziranje, predračunavanje ter pripravo finančnih načrtov.

Pravilnik o enotnem kontnem načrtu (EKN) določa način knjiženja javnofinančnih prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev. S Pravilnikom je določena vsebina kontov, ki se razčlenjujejo na razrede, skupine, podskupine, konte, podkonte. Nadaljnja členitev je odvisna od posameznega uporabnika, ki pa mora upoštevati predpise.

Uporaba EKN je za vse osebe javnega prava predpisana zato, ker je pri sestavljanju skupinske (konsolidirane) bilance prihodkov in odhodkov države in občin nujno zagotoviti istovrstne podatke v posameznih razredih, skupinah, na kontih in podkontih, da so podatki primerljivi.

3.5 METODE VREDNOTENJA POSLOVNIH UČINKOV

Poslovni učinki so proizvodi in storitve, ki jih proizvajajo oziroma opravljajo podjetja in javni zavodi.

---

² Opredmetena osnovna sredstva.

³ Neopredmetena osnovna sredstva.

Glede na različne vrste dejavnosti so poslovni učinki:

- v proizvodnih podjetjih izdelujejo izdelke,
- storitvena podjetja opravljajo storitve,
- trgovska podjetja prodajajo trgovsko blago.

Kalkulacija stroškov je postopek ugotavljanja stroškov na enoto ustvarjenega poslovnega učinka. Pri tem je treba upoštevati vse poslovne, finančne in druge stroške. S tako kalkulacijo ugotovimo lastno ceno poslovnega učinka.

Kalkulacije delimo na:

- posamične: ugotavljamo, kakšni so stroški posameznega stroškovnega nosilca,
- skupne: ugotavljamo, koliko stroškov je nastalo z določeno skupino stroškovnih nosilcev ali aktivnosti v nekem poslovnem obdobju.

Vrste kalkulacij:

- z vidika časa:
  - predračunska: računski postopek ugotavljanja prodajne cene,
  - obračunska: sprotno preverjanje stroškov, aktivnosti, procesov za obvladovanje stroškov in učinkovitosti;
- z vidika namena (cene):
  - kalkulacija stroškovne (lastne cene),
  - kalkulacija prodajne cene: lastni ceni dodamo ostale stroške,
  - kalkulacija nabavne cene: osnova je dobaviteljev račun z davkom na dodano vrednost⁴ in posredni stroški nabave (provizije, prevoz, skladiščenje);
- z vidika metod:
  - kalkulacija stroškov z dodatki posrednih stroškov: vse neposredne stroške primerjamo z izbrano osnovo, znano pri vseh poslovnih učinkih,
  - kalkulacija stroškov z razčlenjenimi dodatki posrednih stroškov po vrstah posrednih stroškov. Tak način uporabimo pri raznovrstnih poslovnih učinkih, pri katerih so znani neposredni stroški,
  - kalkulacija stroškov z razčlenjenimi dodatki posrednih stroškov po stroškovnih mestih,
  - delitvena kalkulacija stroškov: uporabljamo jo, kjer je dejavnost množinska. Celotne stroške istovrstnih poslovnih učinkov delimo z njihovim številom,

---

⁴ V nadaljevanju DDV.

- čista delitvena kalkulacija stroškov: uporabljamo jo v primeru istovrstnih poslovnih učinkov in kjer nimamo ne začetnih ne končnih zalog nedokončane proizvodnje,
- delitvena kalkulacija stroškov z enakovrednimi števili: poslovni učinki so zelo sorodni, stroški na enoto so v stalnem razmerju. Enakovredna števila uporabimo za izražanje stopnje dokončnosti poslovnih učinkov – pogojne enote,
- delitvena kalkulacija stroškov, vezanih poslovnih učinkov: vezane poslovne učinke obračunamo po določeni ceni in za toliko zmanjšamo skupne stroške.

3.5.1 ČISTA DELITVENA KALKULACIJA STROŠKOV

Čista delitvena kalkulacija stroškov se uporablja tedaj, kadar so končni poslovni učinki istovrstni. Uporabljamo jo pri množični oziroma procesni proizvodnji istovrstnih proizvodov.

Čisto delitveno kalkulacijo stroškov razvrstimo na:

- preprosto (sumarno) in
- razčlenjeno po stroškovnih mestih.

Pogoji za uporabo preproste in čiste delitvene kalkulacije stroškov sta (Turk at al., 2003b, str. 295–296):

- končni poslovni učinki so istovrstni in
- vsi poslovni učinki enakomerno prehajajo prek vseh stroškovnih mest, na katerih nastajajo.

Kalkulacijo se izvede tako, da stroške obdobja delimo s količino tedaj proizvedenih proizvodov ali opravljenih storitev. Lastna cena (v nadaljevanju LC) proizvoda oziroma storitve predstavlja znesek, dobljen kot količnik med vsemi nastalimi stroški v določenem obdobju in proizvedenimi poslovnimi učinki v istem obdobju.

Pogoja za uporabo po stroškovnih mestih razčlenjene čiste delitvene kalkulacije stroškov sta (Turk at al., 2003b, str. 295–296):

- končni poslovni učinki so istovrstni in
- poslovni učinki neenakomerno prehajajo prek vseh stroškovnih mest, na katerih nastanejo.

Kalkulacijo izvedemo tako, da najprej posredne stroške razporedimo na stroškovna mesta. Stroške posameznih stroškovnih mest enakomerno razdelimo po proizvodih oziroma storitvah, ki so bili proizvedeni v postopku proizvodnje oziroma izvedeni na

tem stroškovnem mestu. LC proizvoda oziroma storitve dobimo kot seštevek neposrednih stroškov na enoto in vseh posrednih stroškov na enoto tistih stroškovnih mest, ki so povezani s stroškovnim nosilcem.

4 ANALIZE STROŠKOV V JAVNEM ZAVODU X

4.1 JAVNI ZAVOD X

4.1.1 Predstavitev

Ustanoviteljica javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda X je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice uresničuje Vlada republike Slovenije. JZ X je ustanovljen za zagotavljanje nastanitve dijakov in vajencev (v nadaljevanju: dijaki) in študentov višjih šol ter študentov visokošolskih zavodov (v nadaljevanju: študenti) v skladu s predpisanimi pogoji.

JZ X v okviru javne službe zagotavlja bivanje z nastanitvijo in prehrano ter pogoje za interesne aktivnosti dijakov, vajencev in študentov višjih šol, sprejetih v dom po merilih in postopkih, ki jih določi minister, prisojen za srednje šole. Prednost pri sprejemu v del dijaškega doma, ki je namenjen dijakom, imajo dijaki. Preostala prosta mesta so namenjena študentom. JZ X namenja v počitniškem času in med šolskim letom svoje proste zmogljivosti trgu: udeležencem seminarjev, tečajev, športnih tekmovanj, društvom, klubom in mladim popotnikom.

Obseg javne službe, ki jo JZ X zagotavlja študentom visokošolskih zavodov, ki jih pristojni organ razporedi v JZ X, vsebuje storitve nastanitve in pogoje za interesne aktivnosti študentov v skladu z merili in po postopkih, ki jih določi minister, pristojen za visoko šolstvo.

JZ X lahko med šolskimi oziroma študijskimi počitnicami in med šolskim letom, kadar ima nezapolnjene nastanitvene zmogljivosti, izvaja tudi druge nastanitve za krajši čas v skladu s posebnimi predpisi.

JZ X uredi pogoje bivanja ter medsebojne pravice in obveznosti z domskim hišnim redom in pogodbo o bivanju v zavodu, ki jo sklene z vsakim, ki ga v skladu s prejšnjimi odstavki sprejme v zavod.

JZ X je organiziran kot enovit zavod, v katerem se zaradi zagotavljanja izvajanja njegovih dejavnosti izvajajo splošne, finančno-računovodske, svetovalne,

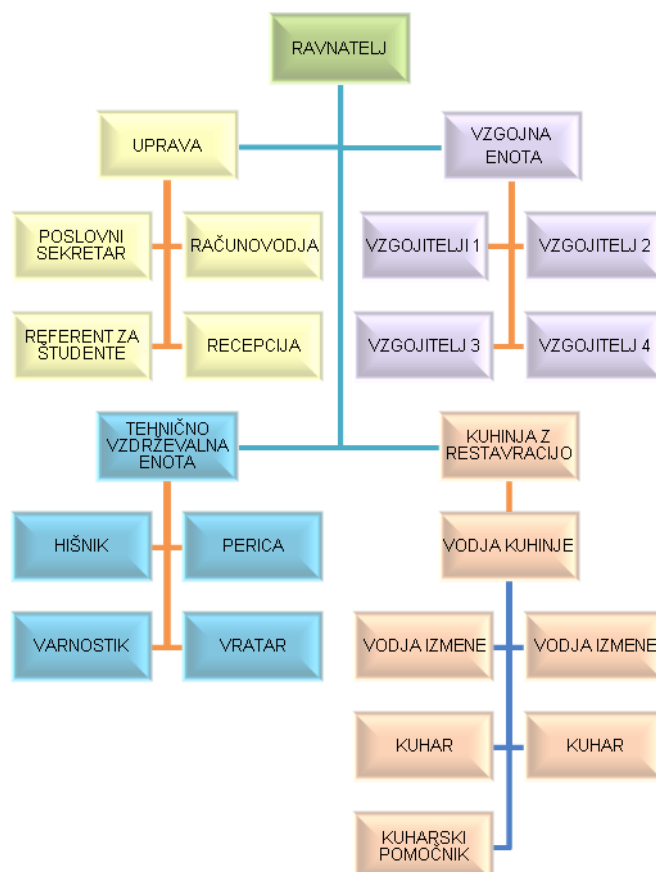
vzdrževalne, informacijske in druge skupne naloge, ki se organizirajo v okviru skupnih služb JZ X.

4.2.2 Dejavnosti

Dejavnosti zavoda se financirajo iz državnega proračuna, oskrbnin dijakov, stanarin študentov ter plačil nastanitve drugih oseb, ki bivajo v zavodu, s prodajo storitev in izdelkov zavoda iz dejavnosti, donacije, prispevkov sponzorjev in iz drugih virov.

Zavod razpolaga s finančnimi sredstvi v skladu s predpisi in namenom, za katerega jih je pridobil.

- Sredstva, pridobljena iz proračuna, zavod uporablja za namen, določen z akti financerja v okviru javne službe.
- Sredstva, pridobljena s prodajo proizvodov in storitev na trgu, zavod uporablja za kritje stroškov izvajanja teh dejavnosti v skladu s predpisi.
- Sredstva, pridobljena z donacijami, subvencijami oziroma iz drugih virov, zavod uporablja v skladu z namenom, za katerega jih je pridobil.

Slika 1: Organizacijska struktura JZ X
Vir: Interni vir JZ X.

JZ X je organiziran kot enovit zavod v skladu z zakonodajo in ustanovnim aktom. Organ vodenja sta svet doma in ravnatelj. Svet doma je organ upravljanja, ravnatelj je poslovodni organ in pedagoški vodja. Strokovna organa sta vzgojiteljski zbor in svet staršev.

Glede na namen, za katerega je zavod ustanovljen, opravlja JZ X poleg nalog, ki so navedene v sklepu o ustanovitvi, še dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov, priložnostno pripravo in dostavo jedi, drugo oskrbo z jedmi, organizacijo razstav, sejmov, srečanj, izobraževanje, izpopolnjevanje na področju kulture, umetnosti, športa, rekreacije, dejavnosti nastanitvenih ustanov za oskrbo duševno prizadetih, duševno obolelih, zasvojenih oseb, oskrbo starejših, invalidnih oseb, dnevno varstvo otrok, obratovanje objektov za kulturne prireditve, dejavnost pralnic idr.

Javni zavodi v načelu niso dobičkonosni, saj je njihov namen zadovoljevanje občanov širše skupnosti (Kadoič, 2000, str. 205). Oblikovanje prodajnih cen je najpogosteje na podlagi nastalih stroškov v preteklem obdobju.

V JZ X so stroškovna mesta oblikovana glede na organigram na: stroškovno mesto »Uprava z ravnateljem«, »Vzgojna enota«, »Tehnična vzdrževalna enota« in »Kuhinja«.

Stroškovni nosilci v JZ X so stanarine, oskrbnine, najem stanovanja, poslovnih prostorov in obroki prehrane.

4.2 ANALIZA STROŠKOV PO IZVIRNIH VRSTAH

JZ X deli stroške poslovanja po izvirnih vrstah na stroške materiala, storitev, amortizacije, dela, stroške dajatev, ki so neodvisne od poslovnega izida in niso vezane na stroške ter na finančne stroške. Stroški so prikazani v evrih (v nadaljevanju €) in izraženi v indeksih.

Vrsta stroška	€				Indeks			
	2010	2009	2008	2007	10/09	09/08	08/07	10/07
Stroški								
materiala	276.757	266.575	313.543	296.623	104	85	106	93
Stroški storitev	259.642	245.234	180.864	167.883	106	136	108	155
Amortizacija	56.822	55.805	45.240	41.398	102	123	109	137
Stroški dela	396.524	382.010	440.259	407.602	104	87	108	97
Drugi stroški	5.544	7.507	5.570	5.250	74	135	106	106
Skupaj	995.289	957.131	985.476	918.756	104	97	107	108

Tabela 1: Stroški poslovanja v letih 2007–2010
Vir: Interni vir JZ X.

Iz priloge je razvidna podrobnejša členitev stroškov ter struktura stroškov v letih 2007–2010.

Stroški materiala se nanašajo na stroške živil, čistil, pisarniškega materiala, drobnega inventarja, ostalega materiala in stroškov električne energije ter energentov (gorivo za prevozna sredstva in ogrevanje).

Delež materialnih stroškov se je z 32 % celotnih stroškov v letu 2007 znižal na 26 % v letu 2010.

Stroški materiala so se v letu 2008, glede na leto 2007, zvišali za 6 %, predvsem zaradi višjih cen energentov za ogrevanje in električne energije.

V letu 2009, glede na 2008, so se materialni stroški znižali za 15 %, kar je posledica nižjih stroškov nabave živil, čistil, pisarniškega materiala in energentov. Na znižanje materialnih stroškov so vplivale tako nižje nabavne cene materialov, ki jih zavod nabavlja prek izvedenih javnih naročil, kot tudi nižje porabe posameznih vrst materialov (čistila, ostali pomožni material). Pri stroških živil so bile zaradi prihoda novih dobaviteljev dosežene nižje cene nekaterih vrst živil, predvsem mesa, sadja, zelenjave, mlečnih izdelkov in kruha. Na podlagi izvedenih javnih naročil je JZ X izbral več različnih dobaviteljev, pri katerih lahko nabavlja posamezne vrste živil. JZ X je zaradi pridobitve ugodnejših ponudb izvedel javno naročilo po sklopih. To pomeni, da so živila razdelili na sklope, ki jih po vrsti živil lahko ponuja več dobaviteljev. Tako je JZ oblikoval 12 sklopov: mlevski izdelki in testenine, kruh, pekovsko pecivo, keksi in slaščičarski izdelki, drugo prehrambno blago, sadni sokovi in sirupi, sveža zelenjava in sadje, konzervirana zelenjava, meso in mesni izdelki, zmrznjene in konzervirane ribe, mleko in mlečni izdelki, jajca, olja, zmrznjena zelenjava in drugi izdelki. Poleg tega je bila zaposlena nova vodja kuhinje, ki je uvedla nov sistem kuhanja in ne nabavlja več pripravljenih zmrznjenih jedi, ampak jih pripravljajo sami. Stroški ogrevanja so se znižali zaradi spremembe ogrevanja, ki ga izvaja zunanji dobavitelj; v preteklih letih so uporabljali mazut, v letu 2009 so prešli na plin. Preklicane so bile tudi nekatere naročnine na časopise, revije, do katerih je dostop na spletu brezplačen in ni več potrebnih po tiskani obliki, npr. Uradni list Republike Slovenije.

Stroški materiala so v letu 2010 glede na leto 2009 porasli za 4 %, in sicer zaradi zvišanja cen živil, energije ter goriva za prevozna sredstva in ogrevanje.

Materialni stroški predstavljajo tisto vrsto stroškov, na katere lahko JZ X najbolj vpliva, in sicer s stalnim nadzorom porabe, racionalno rabo ter nižanjem nabavnih cen.

Stroški materiala so bili v letu 2010 glede na leto 2007 nižji za 8 %, predvsem zaradi znižanja porabe energije z namestitvijo termostatskih ventilov na radiatorje, zamenjavo oken in ukinitvijo določenih vrst stroškov, npr. naročnine na časopise in revije.

Stroški storitev se nanašajo na vse vrste storitev, ki jih različni izvajalci opravljajo za JZ X, to so storitve čiščenja, varovanja, odvetniške storitve. Za te storitve ima JZ X sklenjene pogodbe z zunanjimi izvajalci. Stroški storitev so se v proučevanih letih povečevali predvsem zaradi sprememb cen in izvedb storitev rednega in tekočega vzdrževanja zgradb, ki pa ga je treba izvajati zaradi ohranitve uporabnosti zgradbe, opreme in nastanitvenih zmogljivosti. Stroški storitev so v času 2007–2010 narasli za 55 % predvsem zaradi večjega vzdrževanja stanovanjskih prostorov. Prav tako JZ X izvaja javna naročila za storitve čiščenja in varovanja, saj se je strošek čiščenja zelo povečal.

Delež stroškov storitev v okviru celotnih stroškov se giblje od 18 % v letih 2007 in 2008 do 25 % v letu 2010.

V letu 2008 so se glede na preteklo leto stroški povišali za 8 %, predvsem na račun višjih stroškov čiščenja, tiskarskih storitev, dviga cen in taks komunalnih storitev in vzdrževanja zgradb, opreme in računalnikov. Stroški storitev so se v letu 2009 glede na leto 2008 zvišali za 36 %. Rast je posledica višjih stroškov čiščenja, pri čemer je bil izbran nov izvajalec za opravljanje teh storitev. Zaradi zastarelih sanitarnih blokov je bilo nujno izvesti njihovo sanacijo, kar pomeni, da so se kar 4-krat povečali stroški storitev investicijskega vzdrževanja. Tovrstni stroški so povezani z večjimi vzdrževalnimi deli, ki se na zgradbi opravljajo vsakih nekaj let in so vnaprej predvideni. Stroški storitev so v letu 2010 glede na leto 2009 višji za 6 %; kljub rasti pa je JZ X stroške omejil, saj je bila rast nižja kot v preteklih letih. Vzroki rasti med letoma 2009 in 2010 so višji stroški čiščenja, vzdrževanja zgradbe in komunalnih storitev. V skladu s terminskim planom tekočega vzdrževanja stanovanjskih prostorov je bilo v letu 2010 izvedeno beljenje celotne zgradbe. Čeprav so stroški vzdrževanja, registracije in popravila vozil v strukturi celotnih stroškov zanemarljivo majhni, so za 27 % višji predvsem na račun večje okvare na vozilu.

Stroški storitev v proučevanem obdobju nihajo. Rast je povezana s številom storitev, ki jih izvedejo zunanji izvajalci, npr. čiščenja in varovanja, s spremembami cen kot tudi s starostjo zgradbe in drugih osnovnih sredstev, na katerih je treba izvajati redna vzdrževalna dela in večja dela investicijskega vzdrževanja, da se ohranja njihova uporabnost. Padec stroškov pa je povezan z zmanjševanjem oziroma odpravo določenih storitev, npr. manjšimi stroški tekočega vzdrževanja, uporabo elektronske pošte in s tem povezanimi nižjimi stroški poštnih storitev, odpravi pogodbenega dela idr.

Stroški amortizacije so se med leti povečali, predvsem zaradi obračunanih stroškov amortizacije za novo nabavljeno opremo (oprema v kuhinji – toplotni pult in vitrine, računalniška oprema na upravi). Delež stroškov amortizacije se giblje med 5 % in 6 % celotnih stroškov poslovanja JZ X.

	2010	2009	2008	2007
Popravek vrednosti ⁵	146.335	133.407	130.090	120.508
Nabavna vrednost	4.268.299	4.264.804	4.161.142	4.135.667
Stopnja odpisanosti	3,43 %	3,13 %	3,13 %	2,91 %

Tabela 2: Stopnja odpisanosti
Vir: Interni vir JZ X.

Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev (izračuna se kot količnik med popravkom vrednosti osnovnih sredstev in nabavne vrednosti osnovnih sredstev) je za leto 2010 znašala 3,43 % in se je glede na pretekla leta povečala za 25.827 €, kar kaže na zmanjšanje vlaganj JZ X v nabavo nove opreme.

Zaradi uvedbe standardov HACCP⁶ je bilo treba v letih 2009 in 2010 v kuhinji nabaviti nekaj nove opreme (toplotni pult in vitrine). Zamenjana je bila tudi računalniška oprema uprave, kar se odraža v rasti stroškov amortizacije.

Stroški dela vključujejo stroške osnovnih plač, dodatkov, prispevkov, regresa, prevoza na in z dela, prehrano na delu ter prispevke za dodatno pokojninsko zavarovanje. V letu 2007 tudi stroške davka na plače.

Stroški dela v strukturi celotnih stroškov JZ X predstavljajo največji delež stroškov, in so se gibal med 40 % v letu 2009 do 45 % v letu 2008.

Stroški dela so odvisni predvsem od števila zaposlenih v javnem zavodu, delovne dobe, razvrstitve v posamezne plačilne razrede, oddaljenosti od delovnega mesta in prisotnosti na delu. Na večino stroškov dela javni zavodi ne more vplivati, saj so določeni s kolektivno pogodbo v javnem sektorju, sistematizacijo, uredbami in drugimi akti.

Zaradi sprememb kolektivne pogodbe v javnem sektorju so bili stroški dela v letu 2010 glede na preteklo leto višji za 4 %. Stroški dela so se v letu 2009 glede na predhodno leto znižali za 13 %, predvsem na račun manjšega števila zaposlencev v

⁵ Popravek vrednosti se razlikuje glede na prikazane podatke v tabeli 2, ker gre del amortizacije v breme sredstev, danih v upravljanje, del amortizacije pa krije JZ X.

⁶ HACCP je sistem, ki ugotavlja specifične nevarnosti (kakršnokoli mikrobiološko in kemično ter fizikalno lastnost, ki vpliva na zdravstveno neoporečnost živil) in določa ukrepe za nadzor nad njimi.

JZ X. V letu 2008 je bilo zaposlenih 19 oseb, v letu 2009 pa dva zaposlenca manj, oziroma 17. Zmanjšanje števila zaposlenih je bila posledica upokojitve zaposlenk. V letu 2009 so se zvišali le stroški prevoza na delo, ki so rezultat višjih cen izvajalcev javnega prevoza. Javni zavod delavcem povrne stroške prevoza na delo v višini 100 % najcenejšega javnega prevoza, npr. železniški ali avtobusni prevoz.

Stroški dela so se v letu 2008 glede na leto 2007 zvišali za 8 %. Rast stroškov dela v letu 2008 je bila povezana s spremembo sistematizacije delovnih mest v JZ X.

JZ X mora poskrbeti, da so delavci pravilno razvrščeni v plačilne razrede glede na sistematizacijo, stopnjo izobrazbe idr. Javni zavod mora zagotoviti ustrezen nadzor nad pravilnostjo obračuna prevoza na delo in prehrane, dodatkov in drugih elementov, ki so določeni z veljavno zakonodajo in akti.

Drugi stroški vključujejo stroške nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča ter plačilo davka od dohodka pravnih oseb. JZ X je do leta 2010, po Pravilniku o enotnem kontnem načrtu, ugotovljeni poslovni izid v poslovnih knjigah zmanjšal za davek od dohodkov pravnih oseb in ga evidentiral v poslovnem izidu kot strošek proučevanega leta (na kontu 4650 – Davek od dohodkov pravnih oseb). V letu 2010 pa se je že upoštevala sprememba 63. člena Pravilnika o enotnem kontnem načrtu in je na podskupini kontov 801 izkazan tudi davek od dohodkov pravnih oseb.

Delež drugih stroškov v vseh proučevanih letih znaša odstotek v strukturi celotnih stroškov JZ X.

Pri drugih stroških je med leti zaslediti trend naraščanja zaradi zviševanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, katerega določitev točke za izračun je v pristojnosti občine, v kateri se nepremičnina nahaja. Rast se je gibala med 3 % in 6 % med posameznimi leti.

4.3 ANALIZA STROŠKOV PO LETIH

Stroški JZ X so bili v letu 2010 za 13 % višji kot v letu 2007. Stroški so v proučevanih letih naraščali, le v letu 2009 je zaznano znižanje. Stroški so naraščali zaradi spreminjanja nabavnih cen energentov, živil, izvedenih vzdrževalnih del na zgradbi in opremi, zaradi nakupa novih sredstev in s tem povezanih obračunov amortizacije ter sprememb kolektivne pogodbe. Znižanje v letu 2009 je posledica manjšega števila zaposlencev ter spremembe načina ogrevanja.

Graf 1: Stroški poslovanja v letih 2007–2010
Vir: Interni vir JZ X.

Celotni stroški poslovanja so med letoma 2007 in 2008 narasli za 7 %; in sicer so se zvišale vse skupine stroškov, največ pa stroški amortizacije. V letu 2009, glede na leto 2008, so se celotni stroški znižali za 3 % na račun doseženih nižjih nabavnih cen določenih skupin materiala, stroškov dela in zaradi manjšega števila zaposlenih. V letu 2010, glede na leto 2009, stroški narastejo za 4 % zaradi višjih cen energentov, stroškov vzdrževanja stavbe in opreme ter sprememb kolektivne pogodbe in s tem povezanimi višjimi stroški dela.

Graf 2: Stroški poslovnega leta 2010
Vir: Interni vir JZ X.

V strukturi celotnih stroškov poslovanja leta 2010 najvišji delež predstavljajo stroški dela (42 %), materialni stroški in stroški storitev (26 %). Glede na leto 2009 se je

zvišal delež stroškov dela za 2 odstotni točki, in sicer na račun znižanja deleža materialnih stroškov.

Graf 3: Stroški poslovnega leta 2009
Vir: Interni vir JZ X.

V strukturi celotnih stroškov poslovanja leta 2009 najvišji delež predstavljajo stroški dela (40 %), materialni stroški (28 %) in stroški storitev (26 %). Glede na leto 2008 se je znižal delež stroškov dela za 5 % zaradi ukinitve davka na izplačane plače. Zvišal pa se je delež storitev zaradi stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja.

Graf 4: Stroški poslovnega leta 2008
Vir: Interni vir JZ X.

V strukturi celotnih stroškov poslovanja leta 2008 najvišji delež predstavljajo stroški dela (45 %), materialni stroški (32 %) in stroški storitev (18 %). Struktura stroškov se glede na leto 2007 ni bistveno spremenila.

Graf 5: Stroški poslovnega leta 2007

Vir: Interni vir JZ X.

V strukturi celotnih stroškov poslovanja leta 2007 najvišji delež predstavljajo stroški dela (45 %), materialni stroški (32 %) in stroški storitev (18 %).

4.4 KAZALNIKI DOBIČKOVNOSTI

Med najpomembnejše kazalnike dobičkovnosti nedvomno spada stopnja dobičkovnosti prihodkov od prodaje (ROS – return on sales).

V spodnji tabeli bomo izračunali stopnjo dobičkovnosti za spalne zmogljivosti (turizem – nočitve in prehrana – topli obroki) po letih od 2007 do 2010. Izračun stopnje dobičkovnosti nam bo povedal, koliko odstotkov poslovnih prihodkov (v našem izračunu so to prihodki od nočitev in prehrane) predstavlja poslovni izid iz poslovanja. Podatke bomo prikazali tudi na grafu.

Formula za izračun stopnje dobičkovnosti:

$$\text{ROS} = \frac{\text{EBIT}_{(\text{poslovni izid iz poslovanja})}}{\text{prihodki od prodaje}}$$

Iz izračuna vidimo, da je v letu 2009 izredno visok odstotek dobičkovnosti prav na prihodkih iz pridobitne dejavnosti. V vseh letih pa so odstotki pozitivni, zato lahko trdimo, da je prodaja hrane in nočitev na trgu dobičkovna.

Leto	Hrana	Nočitve	Posl. izid iz poslovanja ⁷	ROS hrana (%)	ROS nočitve (%)
2007	80.132 €	48.933 €	2.062 €	2,57	4,21
2008	96.678 €	44.547 €	3.674 €	3,80	8,25
2009	109.505 €	54.895 €	5.190 €	4,74	9,45
2010	160.571 €	121.300 €	12.417 €	7,73	10,24

Tabela 3: Stopnja dobičkovnosti 2007–2010 za spalne zmogljivosti in prehrano
Vir: Interni vir JZ X.

Stopnja dobičkovnosti hrane je z 2,57 % v letu 2007 narasla na 7,73 % v letu 2010. Vzroki za zvišanje dobičkovnosti so večja prodaja posameznih vrst toplih obrokov. JZ X je povečal delež tudi s pridobitvijo novih uporabnikov toplih obrokov, npr. javnega razpisa (Vzgojno varstveni zavod ...).

Stopnja dobičkovnosti nočitev je z 4,21 % v letu 2007 narasla na 10,24 % v letu 2010. Vzroki so boljše trženje nezasedenih zmogljivosti večjim skupinam, delavcem bližnjih gradbišč ter večja promocija hostla.

Graf 6: Stopnja dobičkovnosti 2007–2010 za spalne zmogljivosti in prehrano
Vir: Interni vir JZ X.

⁷ PI iz poslovanja se nanaša na celotno poslovanje (tržna in nepridobitna dejavnost) JZ X.

4.5 POSLOVNI UČINKI JAVNEGA ZAVODA X

JZ X ima opredeljene poslovne učinke in stroškovne nosilce glede na dejavnosti, ki jih izvaja. JZ X ustvarja stroške iz nepridobitne dejavnosti, ki jo imenujemo javna služba, ter iz pridobitne dejavnosti, ki jo imenujemo tržna dejavnost.

Ker se v okviru posameznih vrst dejavnosti pojavlja vrsta stroškovnih nosilcev, se bomo v nadaljnji analizi v okviru vsake dejavnosti osredotočili le na eno vrsto.

V okviru nepridobitne dejavnosti bodo to storitve stanarine študentov za posamezne tipe sob (enoposteljne, dvoposteljne, triposteljne in apartmaji). V okviru tržne dejavnosti pa se bomo osredotočili na storitve nočnin (turistične nočitve v »Youth hostlu«) in prehrano za zunanje abonente.

JZ X razpolaga z naslednjimi zmogljivostmi:

Vrsta sobe	Število sob	Število postelj	m ² /sobo
1/1	40	40	10,5
1/2	120	240	14,0
1/3	10	30	16,0
APP	34	136	37,25
SKUPAJ	204	446	–

Tabela 4: Shema razpoložljivih zmogljivosti JZ X
Vir: Interni viri JZ X.

JZ X ima skupaj 204 sobe s 446 ležišči, in sicer 40 enoposteljnih sob s površino 10,5 m² (3,5 m x 3 m), 120 dvoposteljnih sob s kvadrato 14,00 m² (3,5 m x 4 m), 10 triposteljnih sob s kvadrato 16,00 m² (4 m x 4 m) ter 34 apartmajev s kvadrato 37,25 m², ki imajo dve dvoposteljni sobi po 14,00 m² (3,5 m x 4 m), manjšo kuhinjo 6,25 m² (2,5 m x 2,5 m) in kopalnico 3,00 m² (1,5 m x 2,0 m).

4.5.1 Nepridobitna dejavnost

JZ X kot nepridobitno dejavnost izvaja dejavnost nastanitve in oskrbe dijakov in študentov med šolskim letom. V tem delu JZ X v določanju cen omejujeta Ministrstvo za šolstvo in šport (v nadaljevanju MŠŠ) in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (v nadaljevanju MVZT), saj ministrstva določita ceno oskrbnine oziroma bivanja za vsako šolsko leto posebej pri dijakih oziroma višino subvencije pri študentih.

MŠŠ na podlagi števila vpisanih dijakov določi tudi sredstva, ki naj bi pokrila stroške v zvezi nastanitvijo in prehrano dijakov (hrana, stroški, povezani s prehrano, nastanitve). V letu 2010 je prodajna cena za bivanje in oskrbnino dijaka znašala 208 € brez DDV na mesec.

Prodajno ceno storitev za stanarino (nastanitev) študentov določi JZ X na podlagi stroškov – cene stanarine v preteklem letu. Stroški se ugotavljajo na podlagi evidentiranih stroškov na stroškovnem mestu »Uprava – referent za študente«. Določeni sta dve prodajni ceni glede na tip nastanitve, in sicer za apartmaje in za sobe. Cena vsebuje samo nastanitev, brez prehrane. Del cene subvencionira MVZT. Subvencionirano ceno določi ministrstvo in je enotna za vse javne zavode, ki opravljajo dejavnost bivanja, nastanitve in oskrbe dijakov in študentov. JZ X ministrstvu ni dolžan poročati o cenah nastanitve, razen če ministrstvo to zahteva.

	Prodajna cena brez DDV / mesec	Subvencija MVZT
Apartma ⁸	88,30 €	17,50 €
Soba	73,80 €	17,50 €

Tabela 5: Cene nastanitve v JZ X
Vir: Interni vir JZ X.

4.5.2 Pridobitna dejavnost

V okviru pridobitne dejavnosti se bomo v analizi osredotočili na dve vrsti storitev, in sicer nudenje nastanitvenih zmogljivosti, predvsem v času letnih šolskih počitnic, ko so zmogljivosti v JZ X v večini primerov nezasedene, ter na prodajo obrokov prehrane.

Pridobitna dejavnost je vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu z namenom pridobivanja dobička. Pridobitno dejavnost lahko opravljajo tako gospodarski subjekti kot tudi javni zavodi.

V letu 2010 so prodajne cene, izražene v € brez davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV), znašale za nočitev na osebo:

- v enoposteljni sobi (1/1) 16,00 €
- v dvoposteljni sobi (1/2) 14,00 €
- v triposteljni sobi (1/3) 12,00 €

⁸ Večsobno stanovanje, z lastno kuhinjo, kopalnico in osnovno opremo.

V ceno ene nočitve na osebo je všteta turistična taksa⁹ v višini 0,92 € ter 8,5 % DDV. Dejavnost mladinskega hotela »Youth hostl« se izvaja v vseh nastanitvenih zmogljivostih.

Prodajne cene obrokov prehrane vključujejo 8,5 % DDV in so v letu 2010 znašale:

- zajtrk: 3,00 €
- kosilo: 6,00 €
- večerja: 5,50 €

JZ X na trgu ponuja in izvaja še vrsto drugih storitev, ki jih v diplomski nalogi ne bomo posebej obravnavali, jih pa navajamo: najem poslovnih prostorov, najem stanovanj za daljše obdobje, organizirana prehrana za druge javne zavode, skupine, najem predavalnic ...

Delež navedenih dejavnosti v strukturi celotne dejavnosti JZ X predstavlja manj kot 1 % in ne pomeni pomembnega deleža v strukturi prihodkov in stroškov. Gre za dejavnosti, ki se pojavljajo občasno, npr. najem predavalnice lahko samo enkrat na leto.

4.6 KALKULACIJE

JZ X izračunava kalkulacijo s pomočjo čiste delitvene kalkulacije po stroškovnih mestih. Kalkulacijo se izračunava tako, da se seštejejo neposredni stroški stroškovnega mesta in posredni stroški stroškovnih mest, ki so s ključem porazdeljeni na posamezna stroškovna mesta.

V nadaljevanju bomo prikazali izračun kalkulacij stanarin za študente, ki so osnova za določitev cen bivanja v »Youth hostlu«.

4.6.1 Kalkulacija mesečne stanarine študenta za leto 2010

Stroški, ki so osnova za izračun stanarin, so evidentirani na stroškovnem mestu (v nadaljevanju SM) »Uprava – referent za študente«.

Skupni stroški dela so v letu 2010 znašali 396.524 € oziroma povprečno 23.325 € na zaposlenega delavca (396.524 € / 17). Neposredni stroški proučevanega

---

⁹ Turistična taksa je pavšalni denarni znesek, ki ga plačuje turist za vsak dan bivanja v kraju zunaj stalnega bivališča. Turistično takso plača skupaj s plačilom storitev za prenočevanje. Zbrana sredstva turistične takse so prihodek proračuna občine in jih je pravna ali fizična oseba, ki sprejema turistične takse, dolžna vsak mesec odvajati pristojni občini. Dijaki in študenti v dijaških oziroma v študentskih domovih so po 24. členu 1. točke 5. alineje Zakona o pospeševanju turizma (ZPT) oproščeni plačila turistične takse (*Internetni vir: ZPT*).

stroškovnega mesta se nanašajo na plače treh zaposlenih, in so v letu 2010 znašali 69.975 € (23.325 € x 3).

Posredni stroški zajemajo stroške materiala brez živil, storitev in amortizacije ter druge stroške in so razdeljeni po ključu vpisa. Ključ vpisa je število vseh vpisanih dijakov ali študentov glede na število vseh vpisanih v posameznem letu.

$$\text{ključ}_{\text{dijaki}} = \frac{\text{število vpisanih dijakov}}{\text{vsi vpisani}} = \frac{105}{259} = 40 \%$$

$$\text{ključ}_{\text{študenti}} = \frac{\text{število vpisanih študentov}}{\text{vsi vpisani}} = \frac{154}{259} = 60 \%$$

V nadaljevanju so prikazani izračuni kalkulacij za bivanje študentov:

Posredni stroški	2010 v €	Ključ delitve = 60 % v €
Stroški materiala	191.958	115.175
Stroški storitev	259.642	155.785
Amortizacija	56.822	34.093
Drugi stroški	5.544	3.326
Skupaj posredni	513.966	308.379
Neposredni		69.975
Skupaj stroški SM		378.354

Tabela 6: Stroški SM Uprava – referat za študente
Vir: Interni vir JZ X.

Kalkulacija za dijake ni narejena, ker so dijaki zaradi šolskih obveznosti dalj časa in bolj stalno nastanjeni v bivalnih zmogljivostih in so le-te večino časa zasedene. Skupni stroški, ki so osnova za izračun stanarin, so v letu 2010 znašali 378.354 €. Lastno ceno (v nadaljevanju LC) proizvoda oziroma storitve dobimo kot seštevek neposrednih stroškov na enoto in vseh posrednih stroškov na enoto tistih stroškovnih mest, ki so povezani s stroškovnim nosilcem.

V letu 2010 so bile stanarine obračunane 154 študentom.

2010 v €	
Skupni stroški SM	378.354
Število študentov	154
LC	2.457

Tabela 7: Kalkulacija lastne cene
Vir: interni vir JZ X.

Ob predpostavki, da študenti bivajo v JZ X v povprečju devet mesecev (od oktobra do junija), znašajo mesečni stroški stanarine 273 € na študenta (2.457 € : 9 mesecev). Lastna cena na mesec na študenta vsebuje celoletne skupne stroške. Ker je stanarina študentov del nepridobitne dejavnosti, zavod ne zaračuna dobička in je torej lastna cena enaka prodajni ceni (v nadaljevanju PC) x (PC = LC).

JZ X mesečno prejme subvencijo v višini 17,50 € od MVZT na študenta. Če od izračunane prodajne cene odštejemo prejeto subvencijo, znaša prodajna cena stanarine za študenta 255,50 € na mesec (273 € – 17,50 €).

JZ X je v letu 2010 študentom zaračunal povprečno 246,32 € mesečne stanarine¹⁰. Pri izračunu načrtovane prodajne cene je bilo upoštevano, da je populacija, ki zaseda sobe, večina rednih študentov z nižjimi dohodki, večinoma štipendijami ali dohodki iz študentskega dela.

Postavljena **hipoteza**, »da je stanarina za nastanitev študentov prenizka«, je z izračunom kalkulacije mesečne stanarine dokazana.

Stanarina	Na študenta za l. 2010	Na študenta za l. 2009
Obračunana cena	246,32 €	236,33 €
Načrtovana cena	255,50 €	249,14 €
Razlika	–9,18 €	–12,81 €
Skupno št. študentov	154	162
Skupna razlika	–1.413,72 €	–2.075,22 €

Tabela 8: Stanarine v letu 2009 in 2010
Vir: Interni vir JZ X.

JZ X je pri zaračunavanju mesečnih stanarin v letu 2010 ustvaril 9,18 € izgube na študenta, v letu 2009 pa 12,81 €. Cena stanarina za študente je bila v letih 2010 in 2009 prenizka, s čimer je postavljena hipoteza potrjena.

Ob predpostavki, da je bilo v letu 2010 v JZ X nastanjenih 154 študentov in da je bila z oddajanjem postelje študentom mesečno ustvarjena izguba v višini 9,18 €, je

¹⁰ Podatek je pridobljen pri JZ X.

JZ X iz naslova preizkušeno postavljene cene v enem letu ustvaril 1.414 € izgube. Glede na leto 2009 je ustvarjena izguba nižja za 661,50 €, kar predstavlja 32 %.

JZ X je v letu 2010 zmanjšal razliko med obračunano in načrtovano ceno glede na leto 2009 za 28 %, kar je posledica nadzora nad stroški in natančnejšega izračuna načrtovane prodajne cene. JZ X mora še naprej zmanjševati stroške, na katere s svojim ravnanjem lahko vpliva, npr. zmanjševanje porabe energentov za ogrevanje, porabe čistil, pisarniškega materiala. Z dodatnimi pogajanjem v postopkih javnih naročil mora doseči znižanje ponudbenih cen. Število zaposlenih mora prilagajati številu vpisanih dijakov in študentov s sklenitvijo delovnih razmerij za določen čas ipd.

4.6.2 Kalkulacija dnevnega bivanja za študente

V nadaljevanju je prikazan izračun kalkulacije dnevnega bivanja za študente v obdobju enega poslovnega leta (1. 1.–31. 12. 2010), ki pa se datumsko razlikuje od šolskega leta. Po šolskem koledarju traja študijsko leto od 1. 10. tekočega leta do 30. 9. naslednjega leta.

Glede na to, da bivalne zmogljivosti niso zapolnjene celotno koledarsko leto, jih JZ X ponuja na trgu kot sobe mladinskega hotela oziroma »Youth hostla«. Večinoma so zmogljivosti proste julija, avgusta, prvi del meseca septembra ter med božično-novoletnimi prazniki.

Trženje prostih zmogljivosti je del izvajanja tržne dejavnosti. Ali je dobičkovno, pa bomo v ugotovili v nadaljevanju z izračuni, ali postavljena »tržna cena« pokrije stroške nastanitve dnevnega bivanja.

Da lahko naredimo primerjavo, moramo najprej izračunati ceno posamezne vrste nastanitve. Ker študenti bivajo v različnih nastanitvenih zmogljivostih (sobe ali apartmaji), smo za osnovni normativ vzeli predpostavko, da na posamezno nastanitev pripada 7 m² površine.

Iz poglavja 4.5.1 izhaja, da je načrtovana mesečna stanarina za študenta v letu 2010 znašala 255,50 €. Ob predpostavki 30 delovnih dni je planirani dnevni strošek nastanitve znašal 8,52 € (255,50 € : 30 dni = 8,52 €). Na podlagi postavljenega normativa posamezne nastanitve smo v nadaljevanju izračunali strošek nastanitve glede na velikost sob.

Vrsta sobe	m²/ sobo	št. postelj	m²/ posteljo	količnik za obračun	Dnevna nastanitev/ posteljo v € brez DDV
1/1	10,50	1	10,50	1,50	12,78
1/2	14,00	2	7,00	1,00	8,52
1/3	16,00	3	5,33	0,76	6,48
APP	37,25	4	9,31	1,33	11,33

Tabela 9: Izračun nastanitve na podlagi predpostavk
Vir: Interni vir JZ X.

JZ X je v začetku poslovnega leta 2010 postavil tako imenovane tržne cene, po katerih je zaračunaval nastanitve v prostih sobah. Tržne cene so bile postavljene na podlagi cen nastanitvev v mladinskem hotelu v Ljubljani (Mladinski hotel Celica) ter cenah v primerljivih turističnih zmogljivostih v okolici (turistične sobe kategorije dve ali tri zvezdice).

vrsta sobe	nastanitev /dan	tržne cene brez DDV	razlika tržna cena – nastanitev
1/1	12,78 €	16,00 €	3,22 €
1/2	8,52 €	14,00 €	5,48 €
1/3	6,48 €	12,00 €	5,52 €
APP	11,33 €	20,00 €	8,67 €

Tabela 10: Stroški nastanitvev in tržne cene
Vir: Interni viri JZ X.

Postavljena tržna cena se giblje od 12 do 20 € glede na vrsto sobe in v celoti pokrije stroške dnevnega bivanja, ki se gibljejo od 6,48 do 12,78 €.

S trženjem nastanitvev (nezasedenih postelj) JZ X ustvarja pozitivno razliko, in sicer od 3,22 € do 8,67 €, različno glede na število postelj v posamezni sobi.

Pri izvajanju tržne dejavnosti, torej prodaji nastanitvenih zmogljivosti, JZ X dosega pozitivne rezultate oziroma s tržno ceno pokriva celotne stroške nastanitvev. Izvajanje tržne dejavnosti je dobičkovno, s čimer je postavljena hipoteza potrjena.

vrsta sobe	Razlika tržna cena – nastanitev	Število nočitev v letu 2010	Skupna razlika
1/1	3,22 €	2.530	8.146,60 €
1/2	5,48 €	4.270	23.399,60 €
1/3	5,52 €	1.670	9.218,40 €
APP	8,67 €	150	1.300,50 €
Skupaj			42.065,10 €

Tabela 11: Rezultat trženja nastanitev
Vir: Interni vir JZ X.

JZ X je v letu 2010 z oddajanjem nezasedenih sob ustvaril 42.065 € prihodkov.

Tako mora tudi v prihodnje še intenzivneje tržiti proste sobe, saj s prodajo le-teh ustvarja pozitiven rezultat.

4.6.3 Prodaja toplih obrokov

JZ X v okviru tržne dejavnosti tudi prodaja tople obroke (zajtrk, kosilo, večerja) in sicer osebam, ki bivajo v nezasedenih sobah javnega zavoda, dijakom in študentom bližnjih srednjih šol in fakultet ter nekaterim drugim skupinam, npr. upokojujencem iz bližnjih naselij, skupinam delavcev ipd.

Dejavnost priprave toplih obrokov se izvaja na stroškovnem mestu »Kuhinja z restavracijo« (v nadaljevanju SM K). Stroški se nanašajo na celotne stroške živil, 10 % stroškov čistil, 20 % stroškov energije, stroške dela 6 zaposlenih, stroške storitev (čiščenje in komunalni stroški) ter amortizacijo opreme v kuhinji in restavraciji¹¹.

Stroški	Skupaj 2010 v €	Delež	SM K v €
Stroški živil	84.799	100 %	84.799
Stroški čistil	10.299	15 %	1.545
Stroški energije in ogrevanja	160.582	19 %	30.510
Stroški dela	396.524	6/17	133.950
Stroški čiščenja	52.479	17 %	8.921
Komunalni stroški	17.970	17 %	3.055
Amortizacija	56.822	–	15.171
Skupaj	779.475	–	277.951

Tabela 12: Stroški SM Kuhinja in restavracija
Vir: Interni vir JZ X.

Skupni stroški priprave toplih obrokov, evidentiranih na stroškovnem mestu »Kuhinja z restavracijo«, so v letu 2010 znašali 277.951 €.

¹¹ Deleži stroškov porabe čistil in energije so izračunani na podlagi ključa površine, na katerih ti stroški nastajajo, in sicer količnika kvadratnih metrov stroškovnega mesta kuhinje z restavracijo in celotne površine. Podatki JZ X.

V kuhinji so zapisani vsi prodani obroki. V letu 2010 je bilo prodanih 62.551 obrokov, in sicer 20.049 zajtrkov, 24.465 kosil in 18.037 večerij; podatki se nanašajo tako na pripravljene obroke za dijake in študente kot prodane tople obroke drugim.

Povprečna cena obroka je izračunana kot razmerje med celotnimi stroški SM K in številom prodanih obrokov in je v letu 2010 znašala 4,44 € (277.951 € : 62.551 obrokov). Povprečna cena obroka je izračunana zato, ker JZ X ne razpolaga s podatki o porabi posameznih vrst živil za posamezni obrok. Glede na velikost obroka pa je predpostavljen delež, da se na kosilo porabi 50 % živil, na večerjo 35 % živil in na zajtrk 15 % živil.

Maloprodajne cene obrokov prehrane z vključenim 8,5 % DDV so v letu 2010 znašale 3,00 € za zajtrk, 6,00 € za kosilo in 5,50 € za večerjo. Prodajne cene obrokov brez DDV pa so znašale 2,76 € za zajtrk, 5,53 € za kosilo in 5,07 € za večerjo.

Obrok	PC¹² brez DDV	Povprečna cena obroka	Razlika med PC brez DDV in povprečno ceno	Št. prodanih obrokov	Skupna razlika = razlika * obroki
zajtrk	2,76 €	4,44 €	-1,68 €	10.419	-17.503,92 €
kosilo	5,53 €	4,44 €	1,09 €	17.215	18.764,35 €
večerja	5,07 €	4,44 €	0,63 €	7.222	4.549,86 €
Skupaj	-	-	-	-	5.810,29 €

Tabela 13: Prodaja toplih obrokov
Vir: Interni vir JZ X.

Razlika med povprečno ceno posameznega obroka in prodajno ceno se giblje med 1,68 € za zajtrk do 1,09 € za kosilo. S prodajo toplih obrokov je JZ X v letu 2010 ustvaril prihodke v višini 5.810 €.

Pri izvajanju tržne dejavnosti, torej prodaji toplih obrokov, JZ X dosega pozitivne rezultate oziroma s povprečno ceno obroka pokriva nastale stroške in ustvarja pozitiven rezultat. Izvajanje tržne dejavnosti je dobičkovno, s čimer je postavljena hipoteza potrjena.

JZ X mora tudi v prihodnje skrbeti, da so nabavne cene živil ob enaki kvaliteti blaga čim nižje.

¹² Prodajna cena.

Zagotoviti mora, da je čim manj obrokov oziroma hrane zavržene. To je delno že dosegel z obvezno odjavo kosila in večerje do 8. ure zjutraj. V primeru neodjave se topli obrok zaračuna kot prodan. JN X mora povečati predvsem število obrokov kosil, pri katerih je razlika med povprečno ceno in prodajno ceno najvišja.

Z razširitvijo ponudbe na več obrokov, npr. vegetarianski obrok ali "obrok na žlico", lahko poveča število prodanih obrokov in s tem prihodke.

Hkrati mora JZ X začeti voditi stroške porabe živil po obrokih, da bo na osnovi stroškov živil in prodanih obrokov lahko primerjal stroške posameznih obrokov s prodajnimi cenami. Zdajšnji izračun na povprečno prodajno ceno namreč zvišuje stroške zajtrka, pri katerem je ustvarjena izguba, čeprav je znano, da v gostinstvu priprava zajtrka ustvarja dobiček. JZ X mora slediti razdelitvi stroškov na stroškovne nosilce – obroke.

5 ZAKLJUČEK

Javni zavodi v glavnem delujejo z namenom zadovoljevanja potreb na različnih področjih, šele na drugem mestu je opravljanje tržnih dejavnosti.

Pri opravljanju storitev so uporabljene prvine poslovnega procesa, delo, predmeti dela, delovna sredstva in storitve izvajalcev, ki se vrednostno izražajo v stroških. Stroški so po dejavnostih, ki jih opravlja javni zavod, razdeljeni glede na različno postavljena merila. V JZ X so stroški razdeljeni glede na število vpisanih dijakov in študentov.

JZ X je v poslovnem letu 2010 glede na leto 2009 zvišal stroške poslovanja za 4 %, in sicer predvsem na račun višjih materialnih stroškov, na katere bi zavod z racionalnim delovanjem lahko vplival v še večji meri. Stroški storitev so se zvišali za 6 %, predvsem zaradi stroškov rednega in investicijskega vzdrževanja, ki so bili opravljeni na in v zgradbi javnega zavoda, in zaradi storitev varovanja in čiščenja, ki jih izvajajo zunanji izvajalci. Zaradi nabave nove kuhinjske opreme so se zvišali stroški amortizacije. Stroški dela so višji za 4 %.

V letu 2010 so dejanski mesečni stroški stanarin študentov (246,32 €) presegli načrtovane stroške (255,50 €) oziroma postavljeno ceno stanarine za 9,18 € oziroma za 4 %. Pri izvajanju nepridobitne dejavnosti, oddajanju sob študentom, je JZ X ob predpostavkah v letu 2010 ustvaril 1.414 € izgube.

Pri izvajanju tržne dejavnosti, oddajanja nezasedenih sob, javni zavod ustvarja pozitivno razliko med tržno ceno in ceno nezasedene sobe v višini od 3,22 € do 8,67 € glede na tip posameznih sob. Z ustvarjenimi nočitvami v t. i. mladinskem hotelu je JZ X v letu 2010 ustvaril za 42.065 € prihodkov. S prodajo toplih obrokov je bilo v letu 2010 ustvarjenih 5.829 € pozitivne razlike. JZ X z izvajanjem tržne dejavnosti dosega pozitivne poslovne rezultate, zato mora ta del dejavnosti ohranjati oziroma povečevati ob predpostavki enakih ali nižjih stroškov.

JZ X mora še naprej skrbeti za gospodarno in racionalno poslovanje z ohranjanjem ali zniževanjem stroškov in povečevanjem prihodkov iz tržne dejavnosti.

JZ X mora v prihodnje natančno načrtovati cene stanarin oziroma jih tudi med letom usklajevati glede na izvedene in izredne poslovne dogodke. JZ X mora še naprej nadzirati stroške poslovanja, predvsem za materiale, ki jih z racionalno rabo in doseganjem nižjih nabavnih cen lahko še znižuje. Z dodatnim trženjem nezasedenih zmogljivosti, predvsem v času počitnic in praznikov, zavod dosega pozitivne poslovne rezultate, ki pa so odvisni od števila dejanskih nočitev v sobah JZ X. Z dodatnim trženjem toplih obrokov se prihodki iz naslova izvajanja tržne dejavnosti še

povečajo. Vzpostaviti pa je treba razdelitev stroškov na stroškovne nosilce – obroke z vodenjem stroškov porabe živil po obrokih.

LITERATURA IN VIRI

Knjige:

1. Kadoič, Š. in Mrkaić, M. *Ekonomika 1*. Kranj: Moderna organizacija, 2000.
2. *Slovenski računovodski standardi /SRS/*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2008.
3. Hočevar, M., Zaman, M., Kristijan Petrovič J. *Osnove računovodstva gospodarskega in javnega sektorja*. Ljubljana: Fakulteta za upravo, 2008.
4. Turk, I., Kavčič, S., Koželj, S. *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo; Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2003.
5. Turk, I., Kovčič, S., Kokotec - Novak, M., Koželj, S., Odar, M. *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo, 2004.
6. Tekavčič, M. *Obvladovanje stroškov*. Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1997.
7. Kavčič, S. *Javna in tržana dejavnosti v javnih zavodih*. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije, 2001.
8. *Kontni načrt in ponazoritve knjiženj za določene uporabnike enotnega kontnega načrta*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2007.
9. Hočevar, M. *Kontroling stroškov*. Ljubljana: GV, 2007.
10. Kamnar, H. *Državno upravljanje javnega zavoda*. Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije, 1999.
11. Bergant, Ž. *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Abeceda storitve, 2007.

Interni dokumenti:

1. Sklep o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda X; Ljubljana (2008): Vlada Republike Slovenije.
2. Interni Pravilnik o računovodstvu v javnem zavodu X, Kranj (2007); Javni zavod X.

URL-naslov spletnih strani:

1. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja;
<http://www.uradni-list.si/1/content?id=56997>, (dostopno dne 30. 10. 2010).
2. Zakon o računovodstvu; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=18633>,
(dostopno dne 30. 10. 2010).
3. Zakon o pospeševanju turizma;
[http://www.zdruzenje91.si/index.php?Itemid=13&id=34&option=com_content
&view=article](http://www.zdruzenje91.si/index.php?Itemid=13&id=34&option=com_content&view=article), (dostopno dne 13. 9. 2011).
4. Kodeks računovodskih načel;
<http://www.eudavki.si/index.php?S=1&Article=21>; (dostopno dne 30. 10.
2010).
5. Zakon o javnih financah;
<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199979&stevilka=3758> ,
(dostopno dne 30. 10. 2010).

PRILOGE

Leto analize stroškov	2010	2009	2008	2007	indeks	indeks	indeks	indeks
	€	€	€	€	10/09	09/08	08/07	10/07
	1	2	3	4	5 = 1/2	6 = 2/3	7 = 3/4	8 = 1/4
CELOTNI STROŠKI	995.289	957.131	985.476	918.756	104	97	107	108
STROŠKI MATERIALA	276.757	266.575	313.543	296.623	104	85	106	93
Živila	84.799	82.070	100.801	101.370	103	81	99	84
Čistila	10.299	9.702	12.133	9.693	106	80	125	106
Ostali pomožni material	11.599	11.652	8.954	13.045	100	130	69	89
Pisarniški material, tiskovina	3.197	2.321	2.508	2.243	138	93	112	143
Gorivo za prevozno sredstva	579	427	456	336	136	94	136	172
Električna energija	47.422	52.770	67.779	62.232	90	78	109	76
Energija za ogrevanje	113.160	97.625	113.525	92.732	116	86	122	122
Drobni inventar	3.930	8.526	5.848	12.416	46	146	47	32
Časopisi, revije, strokovna literatura	1.772	1.482	1.539	2.556	120	96	60	69
STROŠKI STORITEV	259.642	245.234	180.864	167.883	106	136	108	155
Storitve čiščenja	52.479	44.273	41.182	37.281	119	108	110	141
Storitve varovanj zgradb in prostorov	36.669	38.935	48.746	43.426	94	80	112	84
Tiskarske storitve	4.136	1.733	2.667	1.517	239	65	176	273
Stroški oglaševalskih storitev - oglasi	2.057	270	266	770	762	102	35	267
Reprezentanca	1.092	561	1.067	1.532	195	53	70	71
Druge splošne storitve	2.749	2.356	3.455	2.886	117	68	120	95
Stroški storitev investicijskega vzdrževanja	67.256	75.256	16.101	13.315	89	467	121	505
Komunalne storitve (vodarina, odvoz smeti)	17.970	17.589	17.746	15.382	102	99	115	117
Telefonske storitve	3.577	3.570	3.890	3.702	100	92	105	97
Poštnina in kurirske storitve	1.736	1.916	1.949	1.734	91	98	112	100
Vzdrževanje, registracija in popravila vozil	1.750	1.376	589	1.950	127	234	30	90
Stroški za službena potovanja (dnevnice, kilometrina)	4.296	3.755	3.136	4.301	114	120	73	100
Tekoče vzdrževanje poslovnih objektov	163	2.473	2.714	4.063	7	91	67	4
Tekoče vzdrževanje stanovanjskih prostorov	26.799	12.096	6.274	8.673	222	193	72	309
Tekoče vzdrževanje komunikacijske opreme in računalnikov	5.965	5.859	5.136	2.753	102	114	187	217
Tekoče vzdrževanje druge opreme	10.339	11.127	12.070	15.841	93	92	76	65
Pogodbe o delu	7.114	8.594	4.064	3.330	83	211	122	214
Najemnine za druge objekte	746	1.039	1.033	1.235	72	101	84	60
Stroški seminarjev, simpozijev, strokovno izobraževanje	969	3.665	3.495	1.835	26	105	190	53
Stroški dela preko študentskih servisov	6.143	5.209	1.188	625	118	438	190	983
Sodni stroški, storitve odvetnikov	4.908	2.970	3.355	643	165	89	522	763
Stroški plačilnega prometa, provizija	729	612	741	1.089	119	83	68	67
AMORTIZACIJA	56.822	55.805	45.240	41.398	102	123	109	137
Amortizacija NOS in OOS	56.822	55.805	45.240	41.398	102	123	109	137
STROŠKI DELA	396.524	382.010	440.259	407.602	104	87	108	97
Osnovne plače in dodatki	300.472	289.707	335.828	307.212	104	86	109	98
Prispevki za SPIZ	29.308	28.372	29.775	27.188	103	95	110	108
Prispevki za zdravstvo	21.923	21.223	22.272	20.337	103	95	110	108
Prispevki za zaposlovanje	1.755	1.699	1.783	1.628	103	95	110	108
Prispevki za porodniško varstvo	331	320	336	307	103	95	109	108
Davek na plače	0	0	6.062	10.901		0	56	0
Regres za letni dopust	12.110	11.032	12.768	12.004	110	86	106	101
Premije - pokojninsko zavarovanje	7.903	7.829	8.622	8.302	101	91	104	95
Prevoz na delo	9.986	9.714	9.306	8.196	103	104	114	122
Prehrana med delom	12.736	12.114	13.507	11.527	105	90	117	110
DRUGI STROŠKI	5.544	7.507	5.570	5.250	74	135	106	106
Davek od dohodkov pravnih oseb	0	1.957	354	216	0	553	164	0
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	5.544	5.550	5.216	5.034	100	106	104	110

Priloga 1: Stroški JZ X v letih 2007–2010

Vir: Interni vir JZ X.

PRILOGE

Priloga 1: Stroški JZ X v letih 2007–2010	42
---	----

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Stroški poslovanja v letih 2007–2010.....	24
Graf 2: Stroški poslovnega leta 2010.....	24
Graf 3: Stroški poslovnega leta 2009.....	25
Graf 4: Stroški poslovnega leta 2008.....	25
Graf 5: Stroški poslovnega leta 2007.....	26
Graf 6: Stopnja dobičkovnosti 2007–2010 za spalne zmogljivosti in prehrano.....	27

KAZALO SLIK

Slika 1: Organizacijska struktura JZ X	18
--	----

KAZALO TABEL

Tabela 1: Stroški poslovanja v letih 2007–2010.....	19
Tabela 2: Stopnja odpisanosti	22
Tabela 3: Stopnja dobičkovnosti 2007–2010 za spalne zmogljivosti in prehrano	27
Tabela 4: Shema razpoložljivih zmogljivosti JZ X	28
Tabela 5: Cene nastanitev v JZ X.....	29
Tabela 6: Stroški SM Uprava – referat za študente	31
Tabela 7: Kalkulacija lastne cene	32
Tabela 8: Stanarine v letu 2009 in 2010	32
Tabela 9: Izračun nastanitve na podlagi predpostavk	34
Tabela 10: Stroški nastanitev in tržne cene	34
Tabela 11: Rezultat trženja nastanitev.....	35
Tabela 12: Stroški SM Kuhinja in restavracija.....	35
Tabela 13: Prodaja toplih obrokov	36

KRATICE IN AKRONIMI

MŠŠ	Ministrstvo za šolstvo in šport
MVŠZT	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
DDV	davek na dodano vrednost
Ur. l. RS	Uradni list Republike Slovenije
LC	lastna cena
SRS	Slovenski računovodski standardi
M ²	kvadratni meter
ZJF	Zakon o javnih financah
ZOFVI	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
ZR	Zakon o računovodstvu
OOS	opredmetena osnovna sredstva
NOS	neopredmetena osnovna sredstva

HACCP	sistem, ki ugotavlja specifične nevarnosti (kakeršnokoli mikrobiološko in kemično ter fizikalno lastnost, ki vpliva na zdravstveno neoporečnost živil) in določa ukrepe za nadzor nad njimi
ZPT	Zakon o pospeševanju turizma
TT	turistična taksa